

Széchenyi díjas akadémikus, a hazai energetika kiemelkedő személyisége tett.

A könyv beszerezhető a Püski Kiadó Könyvesházában: Budapest, I. Krisztina krt. 26.

(Járosi Márton – Petz Ernő: *Uniócsatlakozás előtt a magyar energiapolitikáról*. Püski Kiadó, 2000.)

G.P.A.

Város a vár alatt

A világörökség részét képező *Budai Vár* utcáin sétáló turisták közül kevesen, de az itt lakók közül már sokan tudják, hogy lábuk alatt egy másik város is húzódik több kilométeres üregrendszer formájában. A Budai Vár palotái, épületei, utcái és terei szoros kapcsolatban állnak az alattuk húzódó barlangokkal és mérnöki létesítményekkel, melyek sok titkot és érdekességet rejtnek.

Az elmúlt évtizedekben a történelmi városokhoz (Eger, Pécs, Szentendre stb.) hasonlóan a civilizáció ártalmait, a megnövekedett forgalmi terhelés, a vízcsőtörések, a csatornázások rendelkezései és sokszor a szakszerűtlen beavatkozás gyakran teremtett veszélyhelyzetet a Budai Várhegy felszíne alatt. Az immár harmadik évtizede folyó védekező, kárelhárító munkának, a barlangok, pincék hasznosítására irányuló tevékenységnek köszönhetően átfogó képet kaptak a

szakemberek a föld alatti világról. A barlang és üregrendszer felkutatásában, feltárásában, a szükséges megerősítések elvégzésében korábban a Bányászati Tervező Intézet, a Fővárosi Talajvizsgáló Vállalat, és a Bányászati Aknamélyítő Vállalat vett részt, a munkákat ma jórészt az ezen vállalatok dolgozóiból alakult különböző kisvállalkozások folytatják.

A megismert föld alatti világ bemutatására vállalkozik a „Város a föld alatt” című könyv, melyben a szerzők az utóbbi évek kutató és feltáró munkáinak eredményeire alapozva ismertetik a részben természetes üregrendszer és a különböző korokban létesített pincék mára kialakult egységének érdekességeit.

A könyv korabeli térképvázlatokat, jó és kevésbé sikerült fotókat tartalmaz a barlangról és a kapcsolódó pincékről. A mellékletek között található, magyarázó megjegyzésekkel ellátott alarajzi részlet hasznos útmutató egy bejárás alkalmával, ami sajnos napjainkban még nem valósulhat meg tetszőleges alkalommal, a látogatás előzetes egyeztetése szükséges.

A könyvet angol és német nyelvű összefoglaló egészíti ki.

(Bene Zoltán – Kovács Lászlóné – Mednyánszky Miklós: *Város a Vár alatt*. Budapest, 1998. Kiadó: Budavári Önkormányzat. 163 oldal. ISBN 963 03 5772 0)

Tóth Árpád

Külföldi hírek

Előtérben a barnaszén és a lignit Németországban

Európa – beleértve Törökországot is – barnaszén és lignit termelése 1998-ban 541 Mt volt, ami a világ barnaszén és lignit termelésének 57 százaléka. Így a termelés súlypontja – ellentétben a gáz, az olaj és a feketeszén termeléssel – Európában van. A legfontosabb termelők: Németország (166 Mt), Lengyelország (63 Mt), Törökország (63 Mt), Görögország (60 Mt), Csehország (51 Mt), Jugoszlávia (42 Mt), Bulgária (30 Mt), Románia (23 Mt), Magyarország (14 Mt) és Spanyolország (10 Mt). Ezek a számok a Rheinbraun cég kölni kutatóintézetének „A barnaszén és a lignit Európában” című tanulmányából vannak. Az európai termelés csaknem 1/3-át Németország adja, így

ezen a téren nemcsak Európában, de a világon is vezető helyen van.

A kitermelt barnaszén és lignit kb. 90 százaléka erőművi felhasználásra került villamos energia termelési és távfűtési céllal. Egyéb ipari felhasználásra került 6 százalék, háztartási célra 3 százaléka, a maradék 1 százalék pedig egyéb felhasználásra. Megjegyzendő, hogy az ipari felhasználás legnagyobb része is brikettként a háztartásokba jut.

A 3 Mrd kWó összeurópai villamosenergia-termelés 13 százaléka származott barnaszénből és lignitből 1998-ban. Németországban ez az érték 25 százalék. Ezáltal a barnaszén és a lignit együtt a legfontosabb energiaforrás Németországban, ezt követi a nukleáris, a feketeszén, a szénhidrogén és a megújuló energiaforrás.

Martényi Árpád